

'De toekomst is Europa', is de boodschap van een enorme muurschildering in Brussel. FOTO AFP

Europa koestert klassenbewustzijn

Een verenigd Europa wordt vooral gedragen door welgestelden en hogeropgeleiden, die niet geheel toevallig daar ook het meest profijt van hebben.

Leeuwarder Courant 28 mei 2019

JAN DE BOER

Drie jaar na het Britse referendum inzake de brexit en tijdens de Europese verkiezingen toont Europa nog altijd een sceptische houding ten opzichte van hen die vallen in de sociaal minst begunstigde groepen.

Het kwaad is oud en zit diep. Bij alle raadplegingen en referenda in de laatste 25 jaar hebben de zogenaamde volksklassen systematisch hun 'nee' uitgesproken tegen de voorgestelde Europese constructie, terwijl de rijkste en meest begunstigde sociale categorieën die steunden. Bij het referendum over het Verdrag van Maastricht in 1992 (dat de Europese Gemeenschap tot Europese Unie omvormde), stemde 60 procent van de kiezers met een laag inkomen, weinig of geen familiebezit en diploma's tegen dit verdrag, terwijl 40 procent van de beter gesitueerden voorstemde. Het verdrag werd met 51 procent van de stemmen aangenomen.

Een herhaling van dit patroon deed zich voor bij het verdrag over een Europese grondwet in 2005. Deze keer leverde dat slechts 20 procent jastemmers bij de hoogste sociale klassen op, bij de laagste sociale klassen zel 80 procent 'nee' met als resultaat dat dit verdrag met 55 procent tegenstemmers werd verworpen. En zo was het ook met het Britse referendum over de brexit: 30 procent van de hogeropgeleiden en welvarenden stemde enthousiast voor blijven binnen de Europese Unie, terwijl 70 procent van de laagste so-

ciale klassen het verlaten van Europa prefereerde.

De bekende Franse econoom Thomas Piketty verklaart deze stemhoudingen vanuit de klassentegenstellingen in Europa, terwijl de klassieke klassenstrijd die gebaseerd is op de oude drie sociale tegenstellingen – diploma, inkomen, familiebezit – niet meer bestaat. Sinds de jaren zeventig en tachtig vinden we de hoogst opgeleiden in Frankrijk en Duitsland bij de linkse politieke partijen, terwijl mensen met de hoogste inkomens en het meeste familiebezit over het algemeen de rechtse partijen steunen.

Bij de Europese verkiezingen in 1992, 2005 en 2016 hebben de intellectuele en economische elites van beide kampen – goed voor een meerderheid van hen die naar de stembus gaan – elkaar weer gevonden in de steun aan de Europese Unie, terwijl de lagere sociale categorieën van links en rechts niets van dit Europa moeten hebben.

De beter gesitueerden hebben voor deze situatie de volgende uitleg: de volksklassen zouden nationalistisch en xenofob zijn. Daarbij wordt vergeten dat angst voor vreemdelingen of buitenlanders het gewone volk niet natuurlijker aan-

kleeft dan de zogenaamde elites. Er bestaat een heel wat eenvoudiger verklaring: de Europese Unie zoals die in de laatste decennia vorm heeft gekregen, bevoordeelt vooral de economisch beter gesitueerden. Zolang de Europese Unie geen maatregelen neemt om de ongelijkheid terug te dringen, symbolisch of doeltreffend door bijvoorbeeld de rijken meer te belasten en de armen minder, zal deze Europese tweedeling blijven voortbestaan.

De scheiding der geesten als het gaat om de waardering van een samenwerkend Europa, is overigens niet nieuw. De economisch liberaalste visie is die van de Oostenrijkse econoom en politiek filosoof Friedrich Hayek, die een puur commercieel Europa wenste, gebaseerd op de principes van concurrentie, vrijheid van handelsverkeer en monetaire stabiliteit. Het Europa van nu is met die visie geheel doordrenkt.

De Europese vlag wordt vooral gezwaaaid door personen die zich daarmee bedienen om Europa de klassenpolitiek op te leggen. Maar dat hoeft evenwel niet het einde te zijn. Europa zou ook anders en solidair georganiseerd kunnen worden, in de geest zoals die begin jaren veertig waaide tijdens een Brits-Franse *brain trust* over mogelijke Europese samenwerking na de Tweede Wereldoorlog, voorgesteld door Barbara Wootton, William Beveridge en Lionel Robbins.

Jan de Boer, oud-Leeuwarder, is publicist en woont in het Franse Limoux.

De volksklassen vooral zouden nationalistisch en xenofob zijn

Reageren op het nieuws? ingezonden@lc.nl

Jan de Boer doet hier een scherpe conclusie over Europa, die we eigenlijk allang kennen. Ook is allang bekend, dat dit niet zozeer Europa betreft, maar dat dit een van de belangrijkste problemen is van het neoliberalisme en globalisme wereldwijd.

In de geschiedenis van de mensheid was er eigenlijk altijd een elite, die de anderen overheerste en naar zijn hand zette; altijd was en is er nog overall sprake van "dictatuur" van een elite. Kolonialisme met zelfs slavenhandel en slavenarbeid bepaalt ook nu nog steeds het beeld tussen de economisch en financieel machtige (en dus rijke) en de arme machteloze landen, volken en staten. Niet alleen bij het 'communisme' is dit het geval, maar ook bij het kapitalisme, het neoliberalisme, imperialisme, kolonialisme en feitelijk alle godsdiensten en andere dictatoriale politieke systemen. Democratie, waarbij het Volk echt zelf regeert bestaat nergens meer; (semi) dictatuur is de 'norm'. (Zwitserland lijkt met zijn referendum-systeem een zeldzame uitzondering op deze regel). Zie ook, Bibliotheek, **Brief aan prof. drs. Wallage punt NB.6. A—F.**

Altijd waren en zijn er nog steeds bloedige oorlogen tussen zulke elkaar beconcurrerende dictaturen. Altijd ontstond er ook van onderaf verzet tegen die overheersing, die altijd gepaard ging met machtsmisbruik, , rechteloosheid, slavernij en andere onderdrukking van machteloze "armen". Natuurlijk is dit ook met Europa het geval. Natuurlijk schetst deze terechte constatering een heel erg kwalijk beeld van Europa en Nederland. Natuurlijk geeft ook dit aan, hoezeer Europa feitelijk een elitaire dictatuur is, waarop de EU-burgers geen enkele invloed kunnen uitoefenen. Natuurlijk heeft dit neoliberale Europa (en Nederland) niets meer van doen met de democratie, terwijl het die nog steeds met de mond belijdt en in de media blijft rondbazuinen; nepnieuws dus! Zie ook, Bibliotheek, **Krantenartikel, Een nieuwe Eerste Kamer.** En Bibliotheek, **Begrip, Democratie.**

Natuurlijk zijn de voorbeelden, waarmee De Boer zijn stelling onderbouwt, onweerlegbare feiten. Natuurlijk is het verweer van de elite, dat de "volksklassen" nationalistische en xenofobe vreemdelingenhaters zouden zijn, volstrekt onjuist en uit de lucht gegrepen. Natuurlijk slaat dit onzinnige "verweer" feitelijk terug op de kwalificaties van de elite zélf. Natuurlijk is dit het "Europa van de rijke elite", dat zich zelf en de grote bedrijven bevoordeelt en de "armen" berooft.

NB.

Natuurlijk is de EU allermint een heilzame samenwérking tússeen volken; in werkelijkheid is er alleen een heilloze en corrupte samenspanning mét meedogenloze grote bedrijven en dito dictaturen, enz.

Het is echter onjuist te denken, dat het hier geschetste 'Europa van de rijken' in staat en van zins zou kunnen zijn, om zich vrijwillig, van binnenuit te hervormen en totaal te veranderen in het tegendeel.

NB.

Het hier realistisch geschetste Europa is in toenemende mate een bedreiging voor de mensen, voor de Natuur en Milieu en dus voor de Toekomst van alles wat leeft op deze Wereld.

Zie ook het commentaar bij de Bibliotheek, **Begrip, EU = Europese Unie.**

Het is dus in het Algemeen Belang, dat dit EU van het politieke (wereld) toneel verdwijnt.

NB.

Het **Nieuw Nederlands Kiesstelsel ++** is het enige stelsel, de enige mogelijkheid en het bij uitstek geschikte 'instrument', om de neoliberale EU en politieke partijen van het politieke toneel te laten verdwijnen, het Volk de democratische macht terug te geven en de (ecologische) Wereld te redden.